

ISMMMO RAPORU İşsizlerin üçte biri kadın

İSTANBUL Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın yayımladığı "Kadınım, İşsizim, Mutsuzum Raporu"na göre, 10 yılda kadınların işgücüne katılma oranı 4 puan azalarak yüzde 26'ya gerilerken, işsizlerin üçte birinin kadın olduğu görüldü. » 5 TE

"Kadınım, işsizim, mutsuzum"

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (ISMMMO) "Kadınım, İşsizim, Mutsuzum Raporu"na göre, 10 yılda kadınların işgücüne katılma oranı 4 puan azalarak yüzde 26'ya gerilerken, işsizlerin üçte birinin kadın olduğu görüldü

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (ISMMMO) "Kadınım, İşsizim, Mutsuzum" Raporu'na göre, 10 yıl önce Türkiye'de 15 ve yukarı yaşta 22 milyon 849 bin kadın bulunuyordu. İstihdam edilen ve işsizlerin toplamı anlamına gelen "kadın işgücü" 1999 yılında 6 milyon 853 bin kişiydi. 2009 yılının Kasım ayı itibarıyla 15 ve yukarı yaşta kadın sayısı 3 milyon 468 bin kişi artarak, 26 milyon 317 bine ulaştı. Buna karşın 1999 yılında 6 milyon 853 bin olan kadın işgücü sayısı 2 bin kişi azalarak, 2009'da 6 milyon 851 bin kişiye geriledi. 1999 yılında kadınlarda yüzde 30 olan işgücüne katılma oranı 4 puan azalarak 2009 sonunda yüzde 26'ya indi.

İŞGÜCÜNE KATILAMIYORUZ

Kadınlarda işgücüne dahil olmama nedenlerinin başında "ev işleriyle meşgul olmak" geldi. Bu nedenle çalışmaya yaşamının dışında kalan ev kadınlarının sayısı 2009 yılında 12 milyon 101 bin kişi oldu. Çalışamaz halde olan kadın sayısı 2 milyon 143 bin olurken, eğitim nedeniyle işgücü dışında kalan kadın sayısı 1 milyon 832 bin kişi olarak kayıtlara geçti. İş bulma umudu olmayan kadın sayısı 210 bin olarak saptanırken, 2 milyon 251 bin kadının diğer sebeplerle işgücü dışında olduğu belirlendi.

ında pek fazla zorlanmadı. 1999 yılında 387 bin kadın resmi işsiz olarak kayıtlara geçerken, 2009 yılı Kasım ayında bu rakam 592 bin kişi daha artarak 979 bin kişiye ulaştı. Bunun sonucu olarak da, 1999 yılındaki yüzde 6,3'lük kadın işsizlik oranı 2009'da yıllık ortalama yüzde 14,7'e yükseldi. Bir başka ifadeyle 2009 yılının Kasım'ında 3 milyon 471 bin kişilik işsizler ordusunun yaklaşık üçte birini yani yüzde 28,2'sini kadınlar oluşturdu. 10 yılda kadın istihdamı ise yüzde 27,7'den yüzde 22,3'e düştü.

HER DÖRT GENÇ KADINDAN BİRİ İŞSİZ

15-24 yaş arasındaki genç kadınların işsizlik oranları da bu olumsuz gidişe paralel olarak artış gösterdi. 1999 yılında bu yaş grubundaki işsiz sayısı 700 bin, işsizlik oranı ise yüzde 14,1 iken 2009'da 1 milyon 700 bin'e ulaşarak yüzde 25,7'ye yükseldi. 2009 yılında 70 bin kadın işsiz olarak kayıtlara geçti. Bu yılın Kasım ayında bu rakam 170 bin kişiye ulaştı.

ında yüzde 14,1 olan kadınlarda genç işsizlik oranı ise geçen yıl yüzde 25'i buldu.

KRİZDE KADINLARIN GELİRLERİ DÜŞTÜ

2008 yılında etkisini artıran küresel finansal krizin yansımaları 2009 yılında da devam etti. Bir yılda 245 bin kadın işsizler ordusuna katıldı. Kadınların yüzde 18,4'ünün geliri yüzde 25,4'ünün ise tasarrufları azaldı. Yüzde 25,9'u borçlanırken, yüzde 22,7 si tatile ve eğlence masraflarını kısıt. Yaşanan kriz nedeniyle yüzde 59,5'i daha ucuz ürün tüketmeye yöneldi. Yüzde 1,9'u otomobil, yüzde 0,6'sı ise ev arsa veya yazlık sarmak zorunda kaldı. Çeşitli nedenlerle göç edenlerin oranı yüzde 2,2 olarak belirlendi.

CİNSİYETLER ARASI ÜCRET ADALETSİZLİĞİ

Kadın çalışmaya hayatına katma konusunda bir tür-

taşına da sonuçlar eğitim durumu ne olursa olsun kadın ve erkeklerdeki ücret farklılıklarının bir türü kapanmadığını ortaya koydu. İlkokul ve altı mezunu kadınlarda 2006 itibarıyla aylık ortalama brüt ücret 650 TL iken erkeklerde bu rakam 784 TL oldu. Meslek lisesi mezunu bir kadın aylık ortalama 944 TL brüt maaşa çalışırken erkekler bin 298 TL aldı. Yüksek okul mezunu bir kadın bin 837 TL ortalama brüt ücret alırken, erkekler 2 bin 231 TL'ye mesai yaptı. Cinsiyetler arası ücret farklılığı eğitim durumuna göre yüzde 7 ile yüzde 18,7 arasında kadınlar aleyhine farklılık gösterdi.

KADIN VE EĞİTİM

2009 yılı sonu itibarıyla okuma yazma bilmeyen kadın sayısı 3 milyon 730 bin 553 olurken, okuyamaz olup da bir okul bitirmeyen kadın sayısı ise 6 milyon 917 bin 210 kişi olduğu belirlendi. Türk kadınının 9 milyon 425 bin 275'i ilkökul, 3 milyon 463 bin 295'i ilköğretim, 989 bin 470'i ortaokul veya dengi okul, 4 milyon 339 bin 681'i lise veya dengi okul bitirdi. 1 milyon 775 bin 309 kadın yüksek okul veya fakülte mezunu olurken, 113 bin 417 kadın yüksek lisans, 26 bin 516'sı doktora yaptı. Resmî verilerde eğitim konusunda hiçbir bilgi bulunmayan kadın sayısı ise 1 milyon 656 bin 60 kişi olarak yer alıyor.

KADIN VEKİL SIRASINDA TÜRKİYE 109'UNCU

Türkiye, kadınlara seçme ve seçilme hakkı veren ülkeler arasında ilk sırada yer almasa da dünyadaki sayılı ülkeler arasında yer aldı. Ancak, 1935 yılında ilk kez parlamentosuna 18 milletvekili gönderen Türkiye ise aradan geçen 75 yılda kadın milletvekili sayısını ancak 50'ye çıkartabilirdi. 2007 seçimlerindeki bu gelişme TBMM'deki kadın milletvekili oranını yüzde 9,1'e yükseltirken, Türkiye'yi de 187 ülke arasında sadece 109'uncu yaptı.

ŞİDDETLE TANIŞMAYAN KADIN YOK GİBİ

Fiziksel ve cinsel şiddet yaşamın herhangi bir yerinde kadının karşısına çıkabiliyor. Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçer Şiddet Araştırması'na katılan kadınların verdiği yanıtlar da bu durumu doğruluyor. 2008 yılında 15-24 yaş grubu arasındaki genç kızların yüzde 35,3'ü yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel veya cinsel şiddete maruz kaldığını belirtirken, 45-49 yaş grubundaki kadınlarda bu oran yüzde 47,9'u buluyor. Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi yüzde 57,1'lik oranla kadına yönelik şiddetin en yoğun olarak yaşandığı bölge olurken, Batı Marmara yüzde 26,2 ile bu şiddetin en az uygulanan-

Eğitimden

yararlanamayan, para kazanmak için iş arayıp da bulamayan, bulunca da işverinde tacize uğrayan, eşinin istediklerini yapmadı diye şiddete maruz kalan hep kadınlar. Dünya da süren kadın sömürüsü, Türkiye'de de kendini en etkin haliyle gösteriyor. Yapılan bu araştırmada, bu acı gerçeği en net haliyle ortaya koyuyor.